

Аўторак, 12 траўня 1998 г.

№ 48

Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

«Праведнікаў свету» запрасілі ў Ізраіль

Ізраільскі прэзідэнт Эзер Вейцман і прэм'ер-міністр Біньямін Нетаньяху запрасілі 50 «праведнікаў свету» на ўрачыстасці з нагоды 50-годдзя Ізраіля.

У лік запрошаных трапілі дзве мінчан: 74-гадовы Віктар Ігруша і 77-гадовая Людміла Мачуленка.

Званне «праведніка свету» прысвойваецца людзям разных нацыянальнасцяў, якія з разыўкай для жыцця выратавалі юрэй у гады Другой сусветнай вайны. Ім уручаема спецыяльны медаль з надпісам «Той, хто выратаваў адно жыццё — выратаваў увесы света».

Людміла Мачуленка выратавала Асю Траццякову з маленікім сыном, які ў 1941 годзе трапілі ў мінскае гета. Жанчына прынесла прадукты Асі, а потым прытуліла яе з сынам у сваёй сям'і. У 1943 годзе Віктар Ігруша даў прытулак у сваім дому былому студэнту мінскага палітэхнікума Яўгену Сельману.

Імёны Л.Мачуленка і В.Ігрушы, як і іншых «праведнікаў свету» (толькі ў Беларусі іх каля

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Рэальная зарплата у Беларусі зніжаецца

Такую выснову можна зрабіць, калі прааналізуваць афіцыйныя дадзеныя па зарплате за студзень — сакавік гэтага года. Рублёвую зарплату мы пералічылі ў доларах і атрымалася, што ў сярэднім па народнай гаспадарцы рэальні заробак зменшыўся амаль на 2 працэнты. Вельмі значным было падзенне зарплаты ў прымеславасці, на транспарце, у работнікаў сувязі і медыкі. Што ж тычыцца павелічэння даходаў у сельскай і лясной гаспадарцы, то гэта звязана з пачаткам новага сезона і пасяўніцтва. А найбольш высокія заробкі былі ў работнікаў банкаў (150 долараў) і ў органах кіравання (больш за 100 долараў). Найменш за ўсіх атрымлівалі калгаснікі і работнікі сацыяльнай сферы.

Агульная карціна росту-падзення сярэднія зарплаты (у доларах) бачна ў табліцы, якая друкуюцца ніжэй.

	Студзень	Сакавік	Рост альбо 1998 г.	1998 г.	падзенне (%)
(зарплата ў доларах)					
Прамысловасць	94,4	89,1	-5,7		
Сельская гаспадарка	39,6	41,9	+5,8		
Лясная гаспадарка	56,7	66,5	+17,2		
Транспарт	85,0	78,8	-7,2		
Сувязь	82,8	71,3	-13,8		
Будаўніцтва	95,9	88,5	-7,7		
Гандаль і грамадскае харчаванне	64,0	63,4	-0,9		
Ахова здароўя	61,4	57,0	-7,2		
Сацыяльнае забеспячэнне	34,2	38,4	+12,4		
Адукацыя	54,1	60,7	+12,2		
Культура	47,2	50,2	+6,3		
Наука і навуковае абслуговуwanне	84,3	80,3	-4,7		
У цэлым па народнай гаспадарцы	73,8	72,5	-1,7		

Ахвяры інтэграцыі

Не паспела адшумець у Гомелі сесія парламенцкага сходу Саюза Расіі і Беларусі, які гараджане змаглі адчучы першыя «плады» інтэграцыі.

Выдаткаваўшы на падрыхтоўку «саюзнай» сесіі і ўпрарадкаванне Гомеля 160 млрд. рублёў, абласны бюджет не мае цяпер грошей, каб выплаціць заробкі работнікам навучальных установаў абласно-га падпрадкавання. У прыватнасці, чакаючы затрыманую зарплату педагогічныя калектывы абласнога ліцэя, музычнага і педагогічнага каледжа.

А.Н.

Запаслівыя злодзеі

У Светлагорску арыштавана арганізаваная злачынная групоўка, якая паўгода займалася грабежамі прыватных гаражоў.

За гэты час банда з чатырох чалавек накрала рознага добра на суму каля 1 мільярда рублёў. Але амаль усе скрадзеныя рэчы ўдаўся канфіскаваць, паколькі бандыты не слышалі іх рэалізоўваць і захоўвалі ў «засакрэчаным» памяшканні. Для перавозкі канфіскаванага супрацоўнікамі міліцыі спатрэбіліся чатыры грузавікі.

БелаПАН

Шэсцем ветэранаў,
народнымі гуляннямі
і святочнымі салютам была
адзначаная ў Мінску
9 траўня 53-я гадавіна
Перамогі ў Другой
сусветнай вайне.

У першых шэрагах ветэранскага шэсця ішоў лепшы сябра франтаўкі Аляксандра Лукашэнка разам з сынам Віцем і шматлікай аховай. Рыгоравіча таксама суправаджалі прэм'ер Сяргей Лінг і кіраўнік прэзідэнцкага парламента Павел Шыпук і Анатоль Малафеев. У чырвансцяжнай калоне, якая пад гукі бравурных савецкіх маршаў рухалася да абеліска на плошчы Перамогі, ішло прыкладна 3 тысячи чалавек (многіх сагналі сюды па разнарадцы).

Перад помнікам Перамогі прэзідэнт асцярнала групу патрыятычнай настроенага духовенства на чале з мітрапалітам Філарэтом. Рыгоравіч усклаў кветкі да абеліска, пасля чаго выступіў з кароткай прымовай. Акрамя дзякунічных словаў наконт перамогі, Лукашэнка трохі папалаху ветэранаў нацыяналізмам, які «энтузіазмама галаву», палябіцца мацаваць братнісаю з Расіяй, а таксама заявіў, што цяпер ветэранам, уадрэзенне ад часу разгулу дэмакратыі, не трэба баяцца насыць свае ўзнагароды. Потым Рыгоравіч сеў у

Пакуль каля Вечнага агню прамаўляў Лукашэнка, подступы да помніка Перамогі ахоўвалі міліцыя.

«Мерседэс» і ікауіў. Ветэраны, усклаўшы кветкі да Вечнага агню, таксама начали разыходзіцца, каб падніць ста грамады за перамогу. Перад помнікам засталася толькі групка старых сталіністай, якая пад транспарантам з патрабаваннем адрадзіці Савецкі Саюз спявала песні свайго камсамольскага юнацтва.

А ўвечары парк Горкага і праспект Машэрава запаланіла мо-

ладзь, якая піла піва і «адцягвалася» на дыскатачных пляцоўках. Пасля заканчэння салюту арганізаторы святкавання ў парку аб'явілі, што мерапрыемства скончанае. Публіка рушыла на праспект, але тратуары і падземныя пераходы яўна не маглі змясціць людзей, якія жадалі хутчай дабраца да пры рынку грамадскага транспарту. Аднак міліцэйскае начальства не даду-

малася хоць на нейкі час перакрыць рух транспарту на плошчы, каб людзі змаглі спакойна разысціся. Такое, відаць, бывае ў краінах, дзе ўлада паважае свой народ. А ў нас павага да людзей была выказаная невядомымі міліцянтамі праз гукаўмачніцкі наступнім словамі: «Куда преша на дарогу, быдло? Дубинки попробовать захотел?»

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Пралановы

Федэрэцыя прафсаюзаў Беларусі звярнулася ў Саўмін з прапановай павялічыць тарыфную стаўку 1-га разраду і тым самым падвысіць узровень зарплаты. Але ва ўрадзе адхілілі прафсаюзную пропанову, заявіўшы, што павышэнне тарыфнай стаўкі магчымае не раней як 1 студзеня 1999 г.

Турніры

На мінулым тыдні ў Гомелі адкрыўся міжнародны турнір па інтелектуальных гульнях «Кубак Палесся». Турнір праводзіцца ўжо чацвёрты год запар. Гэтым разам у ім удзельнічаюць больш за 50 дзіцячых, студэнцкіх і дарослых камандаў з Беларусі, Расіі, Украіны, Малдовы і Прыбалтыкі. У праграмме турніру — гульня на сістэме «Што? Дзе? Калі?» і Брайн-ринг.

Акцыі

У недзелю, 10 траўня ў шматлюдным цэнтры Брэста (каля кінатэатра «Беларусь») трох маладых людзей разарвалі на шматкі лукашэнкаўскі сцяг і пасправавалі яго спаліць. Несанкцыяваная акцыя з нагоды дзяржаўнага свята (дня герба і сцяга) працягвалася некалькіх хвілінаў. Удзельнікам зняшчэння чырвона-зялёнага сцяга ўдалося ўцякі.

Без партрэтаў Сталіна і Лукашэнкі не абыходзіцца ні адно афіцыйнае мерапрыемства. Партрэты Рыгоравіча падчас ветэранскага шэсця даручылі несці школьнікам.

Гэты дзень мы набліжаліся як маглі?

8 траўня на ўрачыстым паседжанні, прысвячаным Дню Перамогі, беларускі прэзідэнт адсутнічаў.

«Чаму? Што здарылася?» «занятыя»: у гэты час ён ганяў шайбу на катку ў сталічным парку Горкага. У шэсць гадзін увечара, якраз калі на ўрачыстым паседжанні Шэйман агучваў пасланне Лукашэнкі ветэранам, хакейны палац ачытаўшы міліцыя і да ўваходу

пад'ехаў прэзідэнці «мерседэс» з чырвона-зялёным сцяжком. Аляксандра Рыгоравіча гуляў у сваю любімую гульню прыкладна да восьмі вечара, а потым з'ехаў у рэзідэнцыю. Стомлены, але, відаць, задаволены. Тым, што 8 траўня і ў яго была свая перамога.

Алесь ПАУЛОВІЧ

Новы выканаўчы сакратар СНД пабываў у Мінску

Турнэ Барыса Беразоўскага

Новы выканаўчы сакратар СНД Барыс Беразоўскі ваяжыре па сталіцах СНД. У пятніцу ён быў у Мінску, а перад гэтым наведаў Кішынёў і Кіеў.

У мінскай штаб-кватэры СНД Барыс Беразоўскі сустрэўся з пайномоцнымі прадстаўнікамі краінаў садружнасці. У размове з імі новы шэф сакратарыята падкрэсліў, што форум СНД, які запланаваны на ліпень, павінен быць падрыхтаваны асабліва грунтоўна. Сляшашца ў гэтай справе не трэба, бо, на думку Беразоўскага, самыя дарагія памылкі — гэта памылкі практавання. Дарэчы, 19 траўня ў Мінску Барыс Беразоўскі правядзе паседжанне рабочай групы па падрыхтоўцы гэтага форума.

Сустрэча Беразоўскага з Лукашэнкам адбывалася ў прэзідэнцкай рэзідэнцы і праходзіла за зачыненымі дзвярыма (яны размаўлялі паўтары гадзіны). Як вядома, ранейшыя адносіны паміж Лукашэнкам і Беразоўскім былі далёкі ад прыязных. Не так даўно беларускі прэзідэнт публічна называў Барыса Абрамавіча жулікам, таму журналістай цікавіла, ці ўдалося ім цяпер знайсці агульную мову. Пасля сустрэчы з кіруніком Беларусі Барыс Беразоўскі сказаў, што хаця раней у іхніх асабістых адносінах

Барыс Беразоўскага ў Мінску сустракаў і праводзіў Іван Каратчэні.

былі праблемы, аднак Аляксандр Лукашэнка, па словах новага сакратара СНД, здолеў над імі падняцца. Беразоўскі таксама адзначыў, што іхня з Лукашэнкам стратэгічныя мэты ў адносінах да СНД супадаюць. Гаворачы пра сустрэчы з прэзідэнтам Украіны і Малдовы, Беразоўскі заявіў, што не заўважыў у іх адмоўнага стаўлення да СНД, а ўбачыў заклапочанасць адсутнасцю канкрэтных дзеян-

ніяў і жаданне развіваць адносіны ў рамках садружнасці. Беразоўскі лічыць, што СНД валодае вялікімі нерэалізаўнымі магчымасцямі.

Пасля перамоваў з Лукашэнкам Барыс Беразоўскі вылецеў у Баку, дзе ён сустрэўся з прэзідэнтам Гейдарам Аліевым і ўдзельнічаў у святкаванні 75-годдзя з дня нараджэння кіраўніка Азербайджана.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Барыс Беразоўскі выказаў жаданне не толькі працаўцаў у Мінску, але і на быць тут дом. Як паведамілі беларускі афіцыйныя крыніцы, гэта пытанне аблікарковалася падчас гутаркі Барыса Беразоўскага з Аляксандрам Лукашэнкам. Прэзідэнт запэўніў новага шафа апарату СНД у тым, што праблем з яго пражываннем і размяшчэннем у Мінску не будзе, і пабяцца ѿ падтрымку ў гэтым пытанні.

БелагАН

Мінск шантажуе Кіеў

На мінульым тыдні беларуска-украінскія адносіны злёгку абвастрыліся

У мінулы чацвер у Кіеве беларускі пасол Віталій Курашык быў выкліканы для размовы да першага намесніка міністра замежных спраў Украіны. Нашага пасла, які назаўтра рыхтаваўся адзначыць дзень нараджэння, сустрэл зусім не віншаванніем.

Прычынай раптоўных «кансультатаў», якія правялі з Курашыкам украінскія дыпламаты, стала заява беларускага прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі, зробленая ім на форуме журналістаў СНД у Мінску. Адказваючы на пытанні ўкраінскіх журналістаў, чаму Беларусь дагэтуль не ратыфікала дагавор з Украінай аб сумеснай мяжы, Лукашэнка нечакана звязаў ратыфікацыю з іншымі двухбаковымя праблемамі. У прыватнасці, ён

заявіў, што Украіна павінна Беларусі прыкладна 214 мільёнаў долараў. «Вось калі заробіце нам гроши на забор, тады і ратыфікуем дагавор аб сумеснай мяжы, калі ўжо ён вам так патрэбны», — адказаў Лукашэнка украінскім журнналістам.

Гэтае выказванне вельмі здзівіла украінскае кіраўніцтва. У Кіеве разглядаўся нават варыянт, адказаць Лукашэнку нотай, але потым, улічываючы суседскія адносіны, вырашылі абмежавацца «кансультатаўці з паслом». Падчас гэтых кансультатаў беларускаму амбасадару нагадалі, што дагавор, падпісаны Леанідам Кучмам і Аляксандрам Лукашэнкам 12 траўня 1997 г., ніяк не быў увязаны з іншымі пытаннямі двухбаковых адносінаў. Усё

раблалася дзяля таго, каб хутчай урэгуляваць памежныя пытанні, што непазбежна ўзнікалі паміж дзвюма незалежнымі краінамі. У выніку Вярховная Рада Украіны ратыфікала гэту дамову ўжо праз два месяцы пасля падпісання, а беларусы дагэтуль не сабраліся. Украінцы неаднаразова нагадвалі нам, што дагавор — справа ўзаемная, але пакуль у беларускіх парламентарыяў «на жаль, не халас часу».

Па нашай просьбі сітуацыю пракаментаваў першы сакратар пасольства Украіны ў Беларусі Іван Бунэцько. Ён паведаміў, што праце сумесная камісія, якая разбираецца ва ўзаемных фінансавых і маймасных прэтэнзіях. Па словам дыпламата, Беларусь прэтэндавала прыкладна

на 30 аб'ектаў на тэрыторыі Украіны. «Па большасці з іх, — скажаў сп. Бунэцько, — пытанне вырашана». Крок за крокам ідуць наперад і перамовы па финансавых прэтэнзіях. Але дыпламат падкрэсліў, што ўсе гэтыя пытанні ніяк не звязваліся дагаворам аб сумеснай мяжы, які абораў прэзідэнты «добрахвотна падпісалі год таму ў Кіеве».

Між тым у беларускай амбасадзе ў Кіеве нам паведамілі, што перамовы аб вяртанні доўгу, эквівалентнага 214 мільёнам долараў, вядуцца паміж Беларуссю і Украінай ажно з 1993 года. Украінскі урад пагаджаецца, што гроши не заплаціў, але канкрэтнай дамовы не падпісвае. Вось і прыйшлося прэзідэнту Лукашэнку звязаць ратыфікацыю з доларамі. «А як яшчэ выбіць з іх гроши?» — задае пытанне супрацоўнік нашай амбасады, каментуючы заяву Лукашэнкі...

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Тытунёвыя пражэкты

Яшчэ з царскіх часоў існуе ў Гродненскім аднінстве, які любіць наведаць сталічнае начальніцтва. Гэта — тытунёвая фабрыка. Адзінай, як вядома, у краіне. І каб экспкурсантамі быў выключна курцы, ніхто б не здзівіўся. А то ж наадварот. Прадпрыемства вабіць усё большых, хто пастаянна памятае пра гроздзяне папярэдзянне міністэрства аховы здароўя і не сибруе з нікакім. Напрыклад, наш прэзідэнт. Задзяліўся Аляксандр Рыгоравіч на фабрыку і ўсё хадзіў, разглядаў, як цыгарэты вырабляюцца, ды прыкідаў, як бы павыгадней прадаць права на рэканструкцыю замеж-

наму капіталу. Адразу пасля гэтага з'явіўся паведамленні, што доступ да пакета акцыяў узменен за інвестыцыі атрымана адна заходняй фірма. Называліся нават канкрэтныя лічбы. Аднак час ішоў, але нікіх там мясцовых «лакі страйк» гродзенцы так і не ўбачылі.

Мінula амаль два гады. Нарэшце гэтыя вясной у складзе вялікага дэсанту ў горад завітаў прэм'ер Лінг, ды хутчай на тытунёвую фабрыку. І што ж пачуць рабочыя ад старшыні ўрада, якія абяцані? А то, што вырашана дапусціць у іхнюю тытунёвую гаспадарку ўжо не амерыканцаў ці англічанаў, а сваіх бра-

той-славянаў, ды яшчэ праўслáўных — балгараў, карацей.

Госць укаціў у сталіцу, а рабочыя пачалі пакрысце марыцца пра балгарскія пляжы і «пліску». Марныя мары! Праз месяц у горадзе раптам паявіліся турэцкі міністр, пасол і целая дэлегацыя. І зноў — на тытунёвую фабрыку. Маўляў, вельмі хацелі б супрацоўніцаў у тытунёвой галіне. Кіраўнік абласной вертыкалі Дубко паўбяццаў туркамі са сваім боку ўсялякае спрыянне. Як тут не ўспомніць, што балгари з туркамі быў адвесчнымі ворагамі, і вось іхнія інтарэсы сутыкнуліся гэтым разам у старожытным беларускім горадзе, дзе балга-

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Хочаш стаць магістром?

У Мінску адрадзіўся Беларускі калегіум

У мінулу пятніцу ў музеі Максіма Багдановіча адбылася прэзентацыя гэтай грамадскай навучальнай установы. Першую лекцыю прачытаў вядомы паэт Але́сь Разанаў.

Калісці, дзякуючы менавіта калегіумам, наш край выйшаў на перадавыя пазіцыі ў Еўропе па ўзору выкладання класічных гуманітарных дысцыплінай. З 16-га да пачатку 19-га стагоддзя ў Беларусі дзеянічалі дзесяткі калегіумаў, найбуйнейшыя з іх у Брэсце, Віцебску, Магілёве, Мінску, Нясвіжы, Слуцку, Гродне, Пінску. Большасць калегіумаў была закрыта ў 1773 годзе, калі землі нашай краіны адышлі Расіі ў выніку апошняга падзелу Рэчы Паспалітай. Некаторыя калегіумы (Аршанскі, Палацкі, Мсціслаўскі) працымаліся да 1820 года — тады з Расіі выгнані манашскі орден езуітаў, намаганням якога і трymalіся калегіумы.

Цяперашнія адраджэнне калегіума ў Беларусі ніяк не звязаны з рэлігійнай дзейнасцю. «Мы хочам стварыць сістэму альтэрнатыўнага выхавання і адукациі, што вельмі важна зараз, у цяжкія для беларушчыны часы»,

Але́сь ПАУЛОВІЧ

У мытнікаў — юбілей

Гомельская мытня адзначыла пятую гадавіну з дня нараджэння. Сёння яна мае 27 пунктаў, дзе працује 568 чалавек.

Мытня — справа прыбытовая. Толькі сёлета гомельскія мытнікі прынеслі ў даход дзяржавы 89 млрд. рублёў. Праўда, не ўсе работнікі вытрымліваюць спасы ў лёгкіх даходаў. За злouжыванні за два апошнія гады былі звольнены 60 інспектараў.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

«Сэрца і руکі» з Германіі

Нямецкая арганізацыя «Сэрца і руکі для Чарнобыля» даставіла ў Мазыр чарговую партыю гуманітарнай дапамогі, якая адрасуецца праваслаўным вернікам Тураўска-Мазырскай епархіі.

Супрацоўніцтва паміж пратэстантамі нямецкага горада Глебек і Тураўска-Мазырскай епархіі распачалося тры гады назад. За гэты час арганізацыя «Сэрца і руکі для Чарнобыля» неаднаразова аказвала мясцовай праваслаўнай царкве фінансавую падтрымку, прывозіла будаўнічыя матэрыялы і фарбу для рамонту храмаў. Гэтым разам немцы прывезлі яшчэ і гроши на аднаўленне Юравіцкага манастыра.

Ядвіга КОПАЦЬ

Ратуша-музей

Працягваецца рэстаўрацыя ўнікальнага помніка архітэктуры XVIII стагоддзя — Чачэрскай ратушы.

Ратуша была пабудаваная ў часы Вялікага Княства Літоўскага, калі Чачэрск карыстаўся прывilejim Mагдэбургскага права і меў свой магістрат. Згарэла ратуша ў 1974 годзе, а ў 1992-м былі распачатыя рэстаўрацыйныя работы. За гэты час адноўлены фасад і пяць вежаў ратушы. Гэтыя работы абышліся ў 750 мільёнаў рублёў. Праз год, калі работы ў будынку ратушы скончыліся, там размесціцца гісторыка-этнографічны музей.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Пачалася падпісная кампанія на II-е паўгоддзе

Падпіска на газету НАВІНЫ

прымаецца ва ўсіх аддзяленнях пошты і Белсаюздруку

Кошт падпіскі на адзін месец — 40 000 рублёў

Наш падпісны індэкс 63312

Невядомы салдат. Хто ён?

Адна з магілай невядомага салдата на Ваенным Мемарыяле ЗША ў Арлінгтане, штат Вірджынія, будзе ўскрытая для правядзення генетычных даследаванняў парэшткай.

Амерыканскі міністр абароны Ўльям Коэн загадаў правесці гэтую беспрэцэдэнтную аперацыю па патрабаванні сям'і лейтэнанта ваенна-паветраных сілай Майлса Блэсса. Сям'я ўпэйненая, што ў магіле знаходзяцца парэшткі Майлса.

Самалёт Майлса Блэсса быў збиты над В'етнамам 11 траўня 1972 года. Сярод абломкаў самалёта ў джунглях быў знайдзены чалавекі парэшткі. Спачатку лічылася, што гэта парэшткі Майлса Блэсса, але пасля правядзення некаторых тэсташ іх перакласіфікаўлі як «невядомыя» і пахавалі ў склепе ахвяраў В'етнамскай вайны ў 1984 годзе. Але з таго часу навука рушыла далёка наперад, і цяпер цалкам мягчыма, што генетычныя даследаванні дапамогуць дакладна высветліць асабу загінулага вайскоўца.

«Калі сёння ў нас ёсьць мягчы-

На здымку: лейтэнант Майлс Блэсса, сям'я якога настойвае на правядзенні ідэнтыфікацыі парэшткай.

масць ідэнтыфікаўца парэшткі, мы мусім паспрабаваць гэта зрабіць», — заявіў прэс-сакратар міністэрства абароны ЗША Кен Бэйкан.

Мемарыял у Арлінгтане прысвечаны паміцу амерыканцаў, што загінулі падчас дзвюх сусветных войнаў, а таксама карэйскага і в'етнамскага ўзброеных канфліктав. Дагэтуль ніводная магіла не ўскрывалася.

На думку прэдстайнікаў Пентагона, спрочная парэшткі не абавязкова належыць Майлсу Блэссе. Цалкам мягчыма, што ў склепе захоўваюцца парэшткі армейскага калітана Родні Стобрыджа або яшчэ некага з дзвеяці вайскоўцаў, што загінулі ў гэтым раёне В'етнама ў 1972 годзе. Але, па словах сястры Майлса Блэсса Патрыцыі,

сям'я гатовая да такога развіцця падзеі: «Мы разумеем, што экспертыза можа даць як станоўчы, так і адмоўны вынік. Але мы настойваем на правядзенні гэтай экспертызы». Бацькі Стобрыджа лічыць, што экспертыза не мае сэнсу, але не пярэчаць патрабаваннем сям'і Блэсса.

Ускрыццё магілы плануецца на 14 траўня. Парэшткі знаходзяцца пад слоем мармуровых пласцінаў, якія трэба будзе ўзяць. Гэтая аперацыя будзе каштаваць 20 тысячай долараў.

Каб правесці сучасную экспертызу ДНК, спартрэбіца не менш за тры месяцы. Але, на думку экспертаў, ёсьць добрая шанцы ўсё ж вызначыць асабу загінулага амерыканскага вайскоўца.

Міхась КАРПОВІЧ

Бирмингем готовіцца к самміту «восьмеркі»

15-17 мая в Бирмінгеме, вторым по величине городе Великобританіі, пройдёт встреча глав государств и правительства 8 ведущих индустріальных стран мира, включая Россию.

Город завершает подготовку к этому важному событию. При пресс-центре саммита уже аккредитовано более 2 тыс. журналистов. Благодаря их встречам с городскими историками и поискам в архивах всплывают любопытные факты из прошлого и настоящего Бирмингема.

Город славен известными именами своих жителей. В 1775-1819 годах здесь работал Джеймс Ватт, знаменитый изобретатель, чье имя стало единицей измерения мощности электроприборов. Менее известно, что именно Ватт запатентовал первый паровой двигатель и сконструировал образец ксерокопирующего устройства. Здесь же в Бирмингеме священник-ученый Джозеф Пристли открыл в конце XVIII века кислород, Джон Данлоп изобрел в 1888 году пневматическую шину для автомобиля, а Джон Эд-

вардс сделал в 1896 году первый рентгеновский снимок. Внесли свой вклад бирмингемцы и в гуманитарных областях. В 1871-1881 годах в городе жил создатель образа великого сыщика Шерлока Холмса писатель Конан Дойль.

Может быть, именно из-за известности многих своих жителей и той индустріальной мощи, которой он обладал в XVIII-XIX веках, городу не удалось сохранить оригинальность своего имени. В разных странах мира есть еще 30 Бирмингемов, не говоря уже о лунном кратере с таким же названием. На это британский Бирмингем ответил тем, что назвал свои пригороды Голливудом, Бродвеем и Калифорнией.

Сегодня Бирмингем — это город с 1 млн. жителей, 3 университетами, 8 колледжами и 457 школами. Он поддержи-

РИА «Новости»

Россия

Олигархи к бою готовы

Отставка правительства В.Черномырдина, последовавший за неё период безвластия и, наконец, создание нового Кабинета министров завершили, по сути, целую эпоху в новейшей истории России. Расстановка сил на российском политico-экономическом олимпе изменилась почти до неузнаваемости. На сей раз ведущие финансово-промышленные магнаты оказались в проигрыше. Однако хорошо смеется тот, кто смеется последним...

«Новые бояре»: вчера и сегодня

Напомним, что, согласно высказываниям Б.Березовского, в состав российской «великолепной семерки» входят он сам, В.Потанин (Онексимбанк), В.Гусинский (Мост-банк), М.Ходорковский (Менатеп), А.Смоленский (Столичный банк сбережений), М.Фридман и П.Авен (Альфа-группа и Альфа-банк). Группа эта, во многом разрозненная, единица в одном — желании срастись с властью для получения полного контроля над российской экономикой. Недавние попытки олигархов прорваться на волне правительственного кризиса во власть оказались тщетными. «Своих людей» не удалось продвинуть ни в министерские кресла, ни в премьерское. Из чего следует, что новое российское правительство намерено быть в гораздо большей мере дистанцированным от олигархов.

Это означает, что представители «семибандиции» в ближайшие месяцы не удастся приблизиться к самой вожделенной своей цели — получению контроля над естественными монополиями. Банкиры прекрасно понимают, что тот, кто контролирует «большую тройку» (газ, железные дороги, электроэнергию), контролирует всю экономику России. «Большой тройке» должны гигантские суммы и предприятия, и регионы. Именно поэтому ее хозяин может «сожрать» любое (!) предприятие и добиться любой (!) поддержки от любого из регионов. Наилучшим способом достижения цели было бы для банкиров продвижение «своего», управляемого и

ручного премьера. С.Кириенко же им стать не захотел.

Дальнейшие события показали, что «хозяином» естественных монополий в очередной раз попыталось стать государство. Назначение А.Чубайса на пост председателя правления РАО ЕЭС, воспринятое как пощечина и Госдумой и, чего уж греха таить, стоящей за ней «семибандицией», является, по существу, не чем иным, как попыткой получить безотказное средство закачивания денег в госбюджет.

Это назначение резко обострило взаимоотношения в крупном бизнесе. Ведь, несмотря на уход в политическую тень, А.Чубайс по-прежнему остается весьма влиятельной фигурой, способной составить реальный противовес складывающемуся альянсу олигархов.

Докризисная расстановка сил в их перманентной войне хорошо известна. Группа четырех (Б.Березовский, В.Гусинский, М.Ходорковский, А.Смоленский) противостояла В.Потанину, пользуясь наибольшими симпатиями ушедшего в отставку правительства, в особенности А.Чубайса. Этот же расклад сохранился и теперь, но с некоторыми поправками.

Карманная четвертая власть

Пионером в освоении рынка российских средств массовой информации стал, как известно, Б.Березовский, подчинивший себе телекомпанию ОРТ и частично ТВ-6, «Независимую газету» и журнал «Огонек».

Наиболее многоотраслевой и обширной информационной

империей владеет Медиа-Мост В.Гусинского, которому принадлежит НТВ, радиостанция «Эхо Москвы», газета «Сегодня», журнал «Итоги» и издательство «Семь дней».

А.Смоленский (а следовательно, и Столичный банк сбережений) хотя и отрицает это, имеет в своем распоряжении издательский дом «Коммерсантъ», журнал «Деньги» и Национальную службу новостей.

Менатеп М.Ходорковского специализируется на коммерческих изданиях типа «Плейбой», «Космополитен» и «Домашний очаг». Не так давно ворвался в передел отечественного информационного пространства Онэксимбанк, завладев «Комсомольской правдой» и получив контроль над газетой «Известия».

Все средства, вложенные в спонсирование ТВ и прессы, в кратчайшие сроки оккупились для банкиров приобретением политического влияния и возможности своими руками формировать общественное мнение в стране.

На этом поле В.Потанин значительно уступал конкурентам. Противовес ОРТ Б.Березовского, НТВ В.Гусинского и «Коммерсанту» А.Смоленского составляли куда менее влиятельные «Известия» и «Комсомольская правда». Именно поэтому В.Потанин справедливо считает, что пробел этот необходимо восполнить, и как можно скорее. Он прекрасно понимает, что в ситуации начинаяющейся межбанковской войны новый всплеск «войны компроматов» явно не заставит себя ждать. Поэтому Потанин собрался заняться расширением и реорганизацией собственных владений в области масс-медиа.

Итак, наиболее мощный инструмент воздействия на общественное мнение — средства массовой информации — остается в России полностью подконтролем олигархам. И есть все основания предполагать, что главной

и наиболее уязвимой мишенью станет для них как раз новый российский премьер, так и не связавший себя обещаниями с лидерами финансово-промышленных группировок. Старт антикризисной кампании был, по существу, уже дан Сергеем Доренко в программе «Время». Остается ждать продолжения.

Іх время еще впереди

Впрочем, пресса и ТВ — совсем не единственное средство политического влияния в руках банкиров. По свидетельству ряда российских изданий, «своя рука» в новом Кабинете у олигархов все же имеется. Не позднее осени этого года Министерство экономики должно утвердить план продажи Российских энергосистем в частные руки, что приведет в конечном итоге к дроблению естественных монополий и приобретению вожделенного контроля над ними.

Не за горами и выборы—2000. Опыт минувшей предвыборной кампании как нельзя лучше свидетельствует, что уж здесь-то без финансовой и информационной поддержки олигархов политику никак не обойтись. Окончательной же расстановке сил вокруг будущих кандидатов в президенты еще суждено определиться.

Так что, несмотря на временное, хоть и чувствительное поражение, «семибандицина» изменит скорее всего лишь тактику своих взаимоотношений с властными структурами. Пути вхождения олигархов в большую политику станут, возможно, более извилистыми и окольными. Долгосрочная же их стратегия останется прежней, поскольку альтернативы властям банковского капитала во власти в современной России не было и нет.

Дмитрий ЛЫЧКОВСКИЙ,
обозреватель газеты
«Бизнес&Балтия»

«Фотоохота» запрещена

Дело было в Канаде

Верховный суд Канады недавно завершил слушание несколько необычного и в то же время более чем актуального судебного разбирательства.

Паскаль Обри, школьница из провинции Квебек, предъявила фоторепортеру Гилберту Дуклюсу обвинение в том, что публикацией фотографии Паскаль тот нарушил ее право на личную жизнь. На фотографии, сделанной десять лет назад, Паскаль была запечатлена отдыхающей на ступеньках монреальского здания. Эта фотография была опубликована в ныне уже не существующем монреальском журнале Vico-Versa и послужила иллюстрацией к статье о жизни в таких городах, как Монреаль и Ванкувер. Суд удовлетворил иск школьницы и присудил фоторепортеру к уплате 2.840 канадских долларов (2.000 американских) штрафа. Важную роль в мотивации такого решения послужило утверждение Паскаль о том, что из-за этой фотографии над ней насмехались ее одноклассники.

Подобное решение суда стало прецедентом пока что только в провинции Квебек, так как дело слушалось в палате по защите прав человека в провинции Квебек. Однако, судя по всему, четыре из остальных девяти провинций Канады в ближайшее время последуют этому примеру и тоже запретят фотографировать людей без их согласия. Речь в данном случае идет не о знаменитостях, а об обычных гражданах, находящихся на улицах или в общественных помещениях. Исключение составляет лишь фотографирование «толпы» — имеются в виду многочисленные болельщики на футбольном матче или массовая демонстрация на улице. Во всех остальных случаях — при фотографировании мальчугана, уплетающего мороженое, курильщика, затягивающего сигаретой, или нищего, выпрашивающего подачку, — фотограф должен получить согласие «объекта».

Вообще это правило давно уже стало достаточно распространенным в мире, и даже в многочисленных туристических путеводителях туристов лишний раз предупреждают о том, что перед тем, как сфотографировать араба на осле или рикшу на велосипеде, не будет лишним предложить тому несколько монет во избежание возможных неприятностей. Теперь же, по крайней мере в Квебеке, это правило приобрело силу закона. «Это нарушение права человека на его образ, — сказано было в решении суда, — и, следовательно, является противозаконным, поскольку поскольку изображение публикуется без согласия и делает возможность идентифицировать личность человека».

Оксана ПРИХОДЬКО

Кошты рекламнай плошчы ў газеце НАВІНЫ

на першай паласе — 94 000 руб./см²
на асобнай паласе — 70 000 руб./см²
у рэкламным блоку — 47 000 руб./см²
у тэлевізійнай праграме — 70 000 руб./см²
на апошній паласе — 70 000 руб./см²

Тэлефон для даведак: 236-85-49

«Моладзь – крыніца пераменаў»

У мінскім Палацы спорту 31 траўня пройдзе масавая акцыя «Дзяеячы культуры, мастацтва і творчая моладзь супраць СНІДу».

Акцыя прымеркаваная да пачатку сусветнай кампаніі ў барацьбе з «чумой XX стагоддзя» «Моладзь – крыніца пераменаў», а таксама да Дня памяці памерлых ад СНІДу. Мерапрыемства будзе падзеленое на дзве часткі – тэатралізаваны паказ і дыскатэка. У акцыі ўжо згадзіліся ўдзельнічак шэраг папулярных беларускіх гуртоў і выкананіцца.

Беларускі цэнтр прафілактыкі СНІДу, Дзяржаўны камітэт па справах моладзі прапануюць удзельнічаку ў конкурсе на лепшыя вершаваны твор аў прафілактыцы ВІЧ-інфекцыі, наркаманіі і венеричных захворванняў. Творы неабходна накіроўваць да 28 траўня, а падвядзенне вынікаў адбудзеца 31 траўня падчас правядзення акцыі. Пераможцаў узнагародзяць каштоўнымі падарункамі.

БелаПАН

«Виагра» творыт чудеса

Американский препарат под названием «Виагра», являющийся первым нехирургическим средством борьбы с импотенцией мужчин, оказался невероятно популярным в США.

За первые 3 недели, прошедшие со времени появления лекарства на рынке, было выписано более 150 тысяч рецептов. Популярность препарата оказалась настолько сенсационной, что «Виагра» украсила первые полосы популярнейших журналов «Тайм» и «Бизнесуик».

Многие мужчины, страдающие от импотенции, уверяют, что этот препарат изменил их жизнь. В это несложно поверить, учитывая, что средство не требует инъекций, или имплантантов в мужской орган и, в отличие от других вариантов, не вызывает эрекции до тех пор, пока обстановка не будет к этому располагать.

Врачи и фармацевты отмечают, что нередко и женщины, причем не от лица своих

случаев улучшить климат в семьях, укрепить супружеские отношения.

Тем временем «Файзер» ведет поиск способов ускорить действие препарата. Эффект от приема лекарства наступает приблизительно через час. Совместно с учеными корпорации «Р.П. Шерпер» специалисты «Файзера» пытаются создать таблетку, которая будет растворяться во рту пациента в течение нескольких секунд, а начинать действовать через несколько минут. Однако представители компаний предупреждают, что новый вид «Виагры» появится лишь через несколько лет, а пока мужчины, страдающие импотенцией, и женщинам придется оценивать перспективу за час. Принимать же средство «на авось» довольно накладно, поскольку каждая таблетка стоит более 10 долларов.

Василий РОМАНЦОВ

Главное в женщине... Талия?

Что больше всего привлекает мужчин в женской фигуре? Оказывается, вовсе не бюст, не ноги, а талия.

Такой вывод сделал известный американский ученый из университета Оклahoma Эндрю Уинтер. С помощью выработанной им методики он установил, что привлекательность женщины напрямую зависит от пропорции между объемом бедер и объемом талии. Идеальное соотношение, которое исчисляется путем деления обхвата талии на обхват бедер, колеблется — по Уинтеру — в пределах от 0,67 до 0,8. Согласно его методу исчисления к категории идеальных женщин относятся Софи Лорен (0,68) и знаменитая манекенщица Синди Кроуфорд (0,69). Немножко недотягивает до этого показателя живущая сейчас в США Бриджит Бардо (0,66). Именно на этих звездах и опробовал свой метод Уинтер, естественно, с их добровольного согласия.

Б.П.

мужей, обращаются к медикам с просьбой выписать рецепт на препарат. Производящая «Viagra» компания «Файзер» в настоящее время проводит испытание на группе женщин в Европе, и некоторые врачи не видят причин, по которым лекарство не может ими использоваться. По словам директора Американского института изучения импотенции врача-уролога Майрона Мэрдока, женские и мужские половые органы состоят из одинаковой ткани, и при возбуждении «Viagra» стимулирует приток к ним крови. Поэтому использование препараторов, в том числе и «Viagra», может помочь и женщинам, которые не имеют интереса к сексу или боятся его потерять. Это, в свою очередь, может в ряде

Производитель нижнего белья немецкая фирма Bruno Banani задумала нанести конкурентам сокрушительный удар. Дабы показать, что изделия фирмы не только эстетически безупречны, но и крайне прочны и удобны в носке, решено снабжать их сертификационной маркой Space proof – «Испытано в космосе». Дабы это не было голословным утверждением, партия белья от Banani будет направлена на российскую орбитальную станцию «Мир». Работающие там космонавты испытывают его на себе.

В ХХІ веке мы полетим со скоростью 11200 км/час!

Лет через 20-30 пассажиров, летеющих самолетами ведущих мировых авиакомпаний, ожидают настоящие чудеса.

«Вы навсегда забудете, что такое задержки рейсов, утомительные многочасовые перелеты, тесные кресла и жесткая курица, предлагаемая на обед обслуживающим персоналом», — уверяют представители НАСА и корпорации «Боинг», совместно взявшись осуществить настоящую революцию воздушного транспорта.

Уже сейчас разрабатываются несколько моделей лайнеров ХХІ века, которые будут летать значительно быстрее любого современного «Конкорда», перевозя к тому же на своем борту и втройе больше пассажиров. Развивая скорость около 2.400 километров в час, самолет недалекого будущего доставит вас из Лос-

Анджелеса в Токио всего за 4 часа. Появятся эти суперлайнеры, как считают в НАСА, уже в 2015 году.

Среди авиалайнеров нового поколения явно выделяются экстравагантные «летающие крылья». Корпус у этой модели как бы отсутствует, сливаюсь с двумя мощными крыльями. При этом самолет рассчитан на 800 пассажиров — это в два раза превышает вместимость «Боинга-747». Кроме того, «летающие крылья» экологичны и экономно расходуют топливо. А недостаток у модели один — очень мало иллюминаторов. Впрочем, если вас уж так манит однообразный небесно-голубой пейзаж, вы можете

наблюдать за ним с помощью индивидуального монитора, который установлен за спинкой кресла впереди сидящего пассажира.

Другой лайнер менее поражает с точки зрения дизайна, зато скорость у него будет просто невероятная — примерно 11.200 километров в час! Это больше чем в одиннадцать раз превышает скорость самого скоростного современного авиалайнера. Летать он будет на высоте свыше 30 километров. Однако пока инженеры НАСА не решили главную проблему этого фантастического проекта: при такой скорости корпус самолета будет нагреваться до трех тысяч градусов по Фаренгейту, и машина может просто расплавиться. Чтобы решить эту проблему, считают

специалисты, понадобятся, может быть, десятилетия, зато, как только удастся это сделать, долететь из Лос-Анджелеса до Сиднея можно будет всего за два часа.

И еще одно предсказание от НАСА: в следующем столетии авиалайнер будет стоить не больше дорогостоящего автомобиля, и купить его могут даже люди со средним достатком! «И им необязательно будет оканчивать летные курсы, — приводит журнал «Ньюсук» слова генерального менеджера НАСА Брюса Холмса. — При том уровне компьютеризации полеты станут безопасными, и пилоту, чтобы долететь, предположим, из Бостона в Нью-Йорк, будет вполне достаточно лишь дать ЭВМ необходимую команду».

Ярослав КАРАМОВ

НАВІНЫ

12 траўня 1998 г., № 48

Даты і лёсы

12 траўня

1803. Нарадзіўся барон Юстус фон Лібіг — нямецкі хімік, які адкрываў хлараформ.

1828. Нарадзіўся вядомы англійскі паст і мастак Данте Габрээль Расецы. Калі ягоная жонка і натуршыца памерла ад перадазіроўкі наркотыкаў, Расецы паклаў у труну з целам кахранай жанчыны найбольш дарэгое для яго — ардыны рукаўі сваіх вершаў, але праз некалькі гадоў даў ўсё ж згоду на тое, каб вершы дасталі з магілы і надрукавалі.

1951. Вырабаванне першай амерыканскай вадароднай бомбы на атоле Інайвітак у Ціхім акіяне паказала, што яна здольная зруйнаваць горад у 100 разоў большы за Хірасіму.

1954. Беларусь далучылася да ЮНЕСКА.

13 траўня

1905. Нарадзіўся «матыярх» беларускай тэатральнай сцэны Стэфанія Станюта. Сваю першую ролю яна атрымала ў 1919 г., у Купалаўскім тэатры іграе з 1932 г.

1933. Нарадзіўся вядомы беларускі мастак, аўтар гіганцкіх дэкаратыўных твораў Аляксандр Кішчанка. Перад ягоным «Габеленам стагоддзя», плошчай у некалькі сцень квадратных метраў, нават чалавек пачынае адчуваць сябе моллю.

1956. Застрэліўся старшыня Саюза пісьменнікаў СССР Аляксандар Фадзееў. У лісце да ЦК КПСС гэты ўчынак ён патлумачыў расчараваннем у новым краініцтве краіны: «Ад гэтых бюрократаў можна чакаць яшчэ горшага, чым ад сатрапа Сталіна. Той хоць быў адукаўаны, а гэты — невуки».

1981. Турэцкі тэатраліст Мехмет Алі Агджа на плошчы перад саборам св. Пятра параніў папу рымскага Яна-Паўла II, а таксама некалькі чалавек знатоўпу. Папа атрымаў чатыры куля, але моцнае здароўе (ці ласка Боскай?) дапамагло яму выжыць. Па некаторых звестках, да замаху на жыццё першарафа каталіцкай царквы спрычыніўся КДБ, бо бачыў у паляку Яне-Паўле II пагрозу для сацыялістычнага ладу ў Польшчы.

14 траўня

1767. Брытанскі ўрад увёў акцыз на продаж гарбаты ў амерыканскіх калоніях. Абурзенне народу было настолькі моцным, што ў выніку вайны за незалежнасць утварылася новая дзяржава — ЗША.

1933. Нарадзіўся апошні камуністычны кіраўнік Беларусі, а цяпер старшыня ніжнія палаты нацыянальнага сходу Анатоль Малафеев.

1946. Мінск атрымаў незалежнасць ад Мінскай вобласці — стаўшы набыць статус горада рэспубліканскага падпарадковання.

1948. Пры падтрымцы СССР і ЗША у Палесціне была створана новая дзяржава — Ізраіль на чале з прэзідэнтам Хаймам Вейцманам і прэм'ер-міністрам Давідам Бен-Гурыёнам. Ужо назаўтра пачалася першая ізраільска-арабская вайна. Арабская палесцінская дзяржава не ствараная дагэтуль.

1955. Савецкі Саюз і залежныя ад яго краіны Цэнтральны Єўропы заснавалі Арганізацыю Варшаўскага Дагавора.

1973. ЗША запусцілі ў космас сваю першую арбітальную станцыю *Skylab*.

1991. Пакончыла з сабой удава Мао Цзэдуна Цзян Цын. Праз месяц пасля смерці «вялікага стырнавога» ў 1976 г. яе разам з трывалімі прадстаўнікамі вышэйшага краініцтва КНР (г.зв. «Банду Чатырох») абвінавацілі ў гібелі мільёнаў людзей падчас «культурнай рэвалюцыі» і прыгаварылі да пакарання смерцю, але потым ёй замянялі прысуд на пахъяцёвае зняволенне пад хатнім арыштам. «Пасмяротнае зняволенне» самога Мао ў маўзалеі на плошчы Ціньяньмынь практикаваўся і цяпер.

Падрыхтаваў Юрась БАРЫСЕВІЧ